

Raport

Odfejkuj.info z weryfikacji fake newsów

IV kwartał 2020

ODFEJKUJ.INFO

Prawno - gospodarczy
portal factcheckingowy

ul. Stefana Jaracza 10/1
00-378 Warszawa

biuro@odfejkuj.info
nr tel. 605 102 307

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji
Obywatelskich na lata 2018 - 2030

Szanowni Państwo, oddajemy w Państwa ręce raport z najważniejszych naszym zdaniem informacji, które pojawiły się w naszym serwisie odfejkuj.info. Zgromadzone w raporcie artykuły to jedynie próbka naszej działalności, którą prowadzimy. Więcej materiałów znajdą Państwo na naszej stronie internetowej.

<https://www.odfejkuj.info>

KIM JESTEŚMY?

Serwis odfejkuj.info założony przez Ośrodek Analiz Cegielskiego powstał, aby weryfikować i korygować kłamstwa i manipulacje. Zalew fałszywych informacji w przestrzeni publicznej uderza w sferę gospodarczą, prawną i społeczną. Fact-checking w czasach mnożenia się kłamstw jest czynnością niezbędną, aby opinia publiczna otrzymywała wiarygodne informacje. Redakcja odfejkuj.info wychodzi temu naprzeciw, a Czytelnik na naszym portalu może zapoznać się z weryfikacją zmanipulowanych i kłamliwych informacji, przekrojowymi analizami oraz artykułami. Pandemia COVID-19 unaoczniała jak wielkim problemem jest odmiennie przez wielu „fakenews”. Obserwujemy to zwłaszcza w mediach społecznościowych. Dlatego chcemy „odfejkować” rzeczywistość.

Portal powstał przy wsparciu Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030.

"Tylko prawda jest ciekawa"

Józef Mackiewicz

Spis treści

Wstęp.....	2
Gospodarka.....	5
Prawo.....	10
Społeczeństwo.....	15

Gospodarka

GREENPEACE TWIERDZI, ŻE WODA Z FUKUSHIMY MOŻE USZKODZIĆ LUDZKIE DNA – TO FAKENEWS

Według Greenpeace'u woda z reaktora w japońskiej Fukushima zawiera niebezpiecznie wysoki poziom promieniotwórczych izotopów węgla. Organizacja ekologiczna twierdzi, że substancja jest w stanie uszkodzić ludzkie DNA. Na szczęście jest to fakenews.

Na początku października pojawiła się informacja dotycząca wypuszczenia zamieszczonej wody z elektrowni atomowej Fukushima Daiichi do Oceanu Spokojnego. W tym momencie prawie 1,23 mln ton wody jest przechowywanych w ponad 1000 zbiornikach. Budząca wiele kontrowersji decyzja zostanie podjęta przez rząd japoński w ciągu najbliższego tygodnia, natomiast proces pozbywania się zanieczyszczeń ma rozpocząć się już w 2022 roku i trwać dziesięciolecia.

Według dochodzenia przeprowadzonego przez organizację ekologiczną, woda zmagazynowana w zbiornikach zawiera promieniotwórczy izotop węgla C-14, a także niebezpiecznie wysokie poziomy nietrwałego izotopu wodoru, trytu oraz innych radionuklidów. Z raportu podsumowującego dochodzenie Greenpeacu wynika, że okres półtrwania izotopu węgla C-14 wynosi około 5370 lat. Dalej organizacja ekologiczna pisze, że izotop węgla C-14 jest „włączony do całej żywej materii. Koncentruje się w rybach na poziomie tysiące razy wyższym niż tryt. Izotop węgla C-14 jest szczególnie ważny jako główny czynnik przyczyniający się do zbiorczej dawki promieniowania u ludzi i może uszkodzić ludzkie DNA”. Główny autor raportu Shaun Burnie zauważa, że w zbiornikach znajduje się 63,6 GBq (gigabekereli) izotopu węgla C-14, który „pozostanie niebezpieczny przez tysiące lat i może powodować uszkodzenia genetyczne”.

Raport Greenpeacu kwestionują środowiska naukowe i tak profesor Andrzej Strupczewski z Narodowego Centrum Badań Jądrowych mówi: „Jak stwierdzili naukowcy japońscy, a także jak pisze ekspert nuklearny Jim Conca w czasopiśmie Forbes, zrzut wody skażonej trytem do oceanu jest w pełni uzasadniony”. „Krytycy, tacy jak Greenpeace, jak zwykle atakują pod hasłem <<każdy atom jest niebezpieczny>> a woda powinna być gromadzona i przechowywana w nieskończoność. Widać, że nie rozumieją oni promieniotwórczości ani chemii” – kontynuuje prof. Strupczewski.

Dr inż. Paweł Gajda z Katedry Zrównoważonego Rozwoju Energetycznego Wydziału Energetyki i Paliw Akademii Górniczo Hutniczej w Katowicach dodaje: „Stężenie C-14 w tej wodzie jest zbliżone do naturalnie występującego w produktach żywnościowych czy ciele człowieka. Tutaj mowa jest o 2 do 220 Bq/l. Zakładając 60 Bq/kg dla mięsa i jego konsumpcję u przeciętnego Japończyka na poziomie ok. 30 kg rocznie, to Japończycy rocznie w samym mięsie zjadają 225 GBq C-14”. „To woda po filtracji, więc stosunkowo czysta. Aktywność samego C-14 w ciele człowieka to ok. 40 Bq/kg więc też jak w tej wodzie. Sugerowanie, że jest to stężenie groźne dla zdrowia to nic innego jak zupełnie niepotrzebnie nakręcanie strachu” – kontynuuje dr Gajda.

„W dobie postępujących zmian klimatycznych musimy przykładać szczególną wagę do rzetelnej komunikacji na temat potencjalnych zagrożeń. Stosowanie narracji, która nieadekwatnie reprezentuje skalę pomijalnego zagrożenia i odwołuje się do emocji strachu jest niedopuszczalne i kontrproduktywne, energia jądrowa pozostaje bowiem najbezpieczniejszą formą wytwarzania energii elektrycznej i jej stosowanie jest kluczowe dla ochrony bioróżnorodności planety Ziemia” – komentuje sytuację Adam Błażowski z organizacji ekologicznej FOTA4Climate.

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/greenpeace-twierdzi-ze-woda-z-fukushimy-moze-uszkodzic-ludzkie-dna-to-fakenews/>

TECHNOLOGIA 5G NIE ZABIJA BYDŁA, A TAKŻE NIE STERYLIZUJE GLEBY

Technologia 5G, jak przystało na nowinkę technologiczną, od pierwszych zapowiedzi implementacji budzi wielkie kontrowersje. Wielokrotnie na naszym portalu pisaliśmy o fakenewsach związanych z tą technologią, dzisiaj rozprawimy się z kolejnym.

Popularny filmik na platformie YouTube dzieli się z widzami opinią, jakoby technologia 5G, po pojawieniu się na terenach wiejskich spowoduje śmierć bydła, a także sterylizację gleby.

Technologia 5G jest piątą generacją technologii mobilnej. Przypomnijmy sobie trochę historii. W latach 70. oraz 80. XX wieku powstała sieć 1G, czyli inaczej mówiąc technologia analogowa. Pomimo niewydajności, kosztów, a także niskiego poziomu bezpieczeństwa pozwoliła ona prowadzić rozmowy telefoniczne. Kolejnym krokiem w rozwoju telemobilności było pojawienie się w latach 90. XX wieku 2 generacji (2G) sieci komórkowej. Jej atutami było zwiększenie bezpieczeństwa oraz jakości rozmów, a także zmniejszenie rozmiarów telefonów i umożliwienie wysyłania wiadomości tekstowych (SMS) pomiędzy telefonami. Z początkiem XXI wieku pojawiła się 3 generacja (3G) telemobilności. Związało się to z rozpowszechnieniem dostępu do Internetu oraz pojawieniem pierwszych smartphonów. W roku 2009 zaczęła być wdrażana 4 generacja (4G) telemobilności, zwiększająca możliwość przesyłania danych. Pojawienie się tej technologii dało impuls do rozwoju takich platform streamingowych, jak YouTube oraz Netflix. Technologia 5G jest kolejną generacją telemobilności, której głównym założeniem jest zwiększenie możliwości przesyłania danych, co ma mieć zastosowanie w tzw. Internecie rzeczy. W ten sposób technologia 5G ma wywierać wpływ na zwykłego konsumenta pośrednio, bo poprzez gospodarkę. Dotychczas zwiększenie szybkości przesyła informacji rewolucjonizowało gospodarkę, więc najprawdopodobniej tak będzie i w tym wypadku. W codziennym użytkowaniu konsument ma nie odczuć różnicy.

To nie jest tak, że pojawienie się 5G stymuluje powstanie nowych ruchów społecznych. Z nowymi technologiami od zarania ściśle wiązały się nadzieje oraz obawy. W szczególności miało to miejsce przy rozwoju kolejnych generacji telekomunikacji. W związku z tym WHO uruchomiło w 1996 roku międzynarodowy projekt dotyczący pól elektromagnetycznych, działający pod skrótem EMF. Celem projektu była ocena naukowych dowodów możliwości niekorzystnego wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi. W ciągu ostatnich dwóch dekad przeprowadzono wiele badań mających na celu ocenę czy telefony komórkowe stanowią potencjalne zagrożenie dla organizmów żywych. Do chwili obecnej nie stwierdzono żadnych negatywnych skutków dla zdrowia spowodowanych korzystaniem z telefonów komórkowych. Wszystkie urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne muszą spełniać normy, które powstały, by zagwarantować bezpieczeństwo ich użytkowników.

W wywiadzie dla Business Insider prof. Andrzej Krawczyk na pytanie, czy 5G jest cichym zabójcą odpowiada, że to kompletna bzdura. Na pytanie o komentarz do wybranych badań amerykańskich oraz włoskich prowadzonych przez Instytut Ramazziniego, profesor odpowiada: „I badania amerykańskie i te Ramazziniego świat nauki wielokrotnie już skrytykował, a nawet obalił. Również w Polsce badacze zajmujący się tą tematyką wielokrotnie skrytykowali tezy, na które powołują się protestujący przeciwko 5G.” I dalej kontynuuje „Te badania były po pierwsze oderwane od rzeczywistości, bo prowadzone były w warunkach niepowtarzalnych w życiu człowieka. Po drugie, testy przeprowadzono na szczurach. Nawet jeden z prowadzących badania przyznał, że nie można przenosić w tym przypadku doświadczeń ze szczurów na ludzi. To są zupełnie inne mechanizmy. To, co dla człowieka jest słabym polem, dla szczura może być szkodliwe, a dla muchy wręcz zabójcze. Badania prowadzone na szczurach w tym przypadku są mało wiarygodne. Od początku XXI wieku prowadzono ogromne programy badawcze, które trwały przez dziesięciolecia, na ogromie populacji ludzkiej i w sposób jednoznaczny jako wnioski podawano, że nie stwierdzono związku między polem elektromagnetycznym a wzrostem zachorowalności na choroby nowotworowe. Jeśli mam krótko odpowiedzieć na pani pytanie: badań na temat szkodliwości prowadzi się coraz mniej dlatego, że świat naukowy przyjął paradygmat, że pole elektromagnetyczne nie szkodzi. Druga sprawa to fakt, że obecnie poszukuje się innych związków między polem elektromagnetycznym a ludzkim organizmem, które prowadzą do świata przyszłości. Większość oponentów ma jedną podstawową wadę – oni nie wiedzą, o czym mówią. To są ludzie, którzy nie wiedzą, czym jest w ogóle pole elektromagnetyczne.”

W związku z powyższym, nie ma co się obawiać – technologia 5G nie zabija bydła, a także nie wysterylizuje gleby.

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/technologia-5g-nie-zabija-bydla-a-takze-nie-sterylizuje-gleby/>

POZOSTAŁE ARTYKUŁY

NIE MOŻNA SKORYGOWAĆ NIEWYSTAWIONEJ FAKTURY

W codziennej praktyce handlowej zdarza się, że przypadkowo zostanie wystawiona faktura za transakcję, do której nie doszło. Najczęściej dzieje się to w wyniku błędu, spowodowanego nieuwagą. Czy w tej sytuacji przedsiębiorca może wystawić korektę? Niektórzy sądzą, że tak. Jest to jednak fake. Według ostatniej interpretacji Dyrektora KIS przedsiębiorca powinien anulować błędnie wystawioną fakturę.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/nie-mozna-skorygowac-niewystawionej-faktury/>

JAK TO JEST Z TYM ARBITRAŻEM W SPRAWIE GAZPROMU?

Pomiędzy spółką Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, a rosyjskim Gazpromem od czterech lat toczył się proces przez Trybunałem Arbitrażowym w Sztokholmie. Celem postępowania było określenie ceny, którą za gaz powinien PGNiG płacić Gazpromowi. Wokół postępowania arbitrażowego zdążyło powstać wiele mitów, z którymi w niniejszym tekście się rozprawię.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/jak-to-jest-z-tym-arbitrazem-w-sprawie-gazpromu/>

CZY KONFERENCJE ONLINE W STREFACH CZERWONYCH SĄ NIELEGALNE?

Przez media przetoczył się szereg nagłówków informujących, że w strefach czerwonych nie można organizować żadnych konferencji. Także konferencji online. To fakenews, konferencje zdalne jak najbardziej mogą się odbywać na terenie całego państwa.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/czy-konferencje-online-w-strefach-czerwonych-sa-nielegalne/>

ADOBE WALCZY Z FAKENEWS'AMI

Światowy internet został opanowany przez fakenewsy oraz deepfake. Postępujący rozwój technologii wraz z rozprzestrzenieniem się epidemii, były katalizatorami, które jeszcze mocniej zintensyfikowały dezinformację. Naprzeciw rosnącemu problemowi wystąpiły spółki z branż IT oraz informacyjnej. Pierwszym owocem współpracy jest system rozpoznawania zdjęć w najnowszym Photoshopie.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/adobe-walczy-z-fakenewsami/>

Prawo

PIERWSZY KURZ OPADŁ – O CO CHODZI Z ORZECZENIEM TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO?

Na emocjach wywołanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego żeruje wiele fakenewsów. Jeden z nich, szczególnie widoczny w trakcie protestów, insynuuje jakoby orzeczenie TK zdelegalizowało w Polsce zabieg aborcji. Oczywiście nie jest to prawdą, ponieważ istnieją jeszcze dwie przesłanki uchylające konstytucyjną ochronę życia dziecka.

Popołudniem 22 października 2020 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł w sprawie wniesionej przez grupę 119 posłów pod przewodnictwem posłów doktora Bartłomieja Wróblewskiego oraz Piotra Uścińskiego jeszcze w 2019 roku. Kontrowersyjne posiedzenie dotyczyło przesłanek dopuszczalności przerywania ciąży, dotyczącej sytuacji, gdy badania prenatalne lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu dziecka (wynikająca z artykułu 4a ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 roku o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności ciąży. Wnioskodawcy zakwestionowali zgodność z Konstytucją przesłanki wyżej opisaney przesłanki jako legalizującej praktyki eugeniczne w stosunku do dziecka jeszcze nieurodzonego, odmawiając mu poszanowania i ochrony godności człowieka. Parlamentarzyści podnieśli szereg dodatkowych okoliczności pozwalających stwierdzić niezgodność wskazanego przepisu z normami wynikającymi z Konstytucji RP. Przede wszystkim można wskazać tu uzależnienie ochrony prawnej życia dziecka poczętego od stanu jego zdrowia, co stanowiło bezpośrednią dyskryminację, a także legalizację przerywania ciąży bez dostatecznego usprawiedliwienia koniecznością ochrony innej wartości, prawa lub wolności konstytucyjnej, a także posługiwania się przy tym nieokreślonymi kryteriami tej legalizacji, naruszając w ten sposób gwarancje konstytucyjne dla życia ludzkiego.

Trybunał w pełnym składzie (przy dwóch zdaniach odmiennych) orzekł, że wyżej wspomniana przesłanka jest niezgodna z treścią Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (konkretnie TK miał na myśli artykuł 30 oraz artykuł 38 Konstytucji RP).

Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego ma charakter ostateczny (co wynika z artykułu 190 ust. 1 Konstytucji RP), a więc nie podlega podważeniu. Orzeczenie wchodzi w życie z dniem publikacji w Dzienniku Ustaw, za co odpowiedzialny jest Prezes Rządowego Centrum Legislacji.

To często pojawiający się fakenews, zwłaszcza widoczny wśród transparentów obecnych na ulicznych protestach. Tak jak napisałem we wstępie, wyrok Trybunału uznał za niekonstytucyjną jedną z trzech obecnych w ustawie przesłanek. Wciąż funkcjonują przesłanka pozwalająca na uchylenie konstytucyjnej ochrony życia dziecka, w sytuacji, gdy ciąża jest wynikiem czynu zabronionego (artykułu 4a ust. 1 pkt 3 ustawy), a także przesłanka pozwalająca na uchylenie konstytucyjnej ochrony życia dziecka, w sytuacji, gdy ciąża stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia matki (artykułu 4a ust. 1 pkt 1 ustawy). Co ważne podkreślenia, dotyczy to zarówno przypadków, gdy choroba czy ciężka wada dziecka stwarza niebezpieczeństwo dla organizmu matki, jak również sytuacji, w których ciąża jest niebezpieczna ze względu na ciężki stan zdrowia matki. Niezależnie od tego, ogólne przepisy prawa karnego dotyczące stanu wyższej konieczności pozwalają na uchylenie ochrony dziecka także, gdy zdiagnozowana u niego wada genetyczna zagraża rodzeństwu podczas ciąży mnogiej.

Poprzednio na łamach Odfekuj.info pisaliśmy także o fakenewsie dotyczącym nieważności orzeczenia ze względu na niedopatrzenie prof. Krystyny Pawłowicz:

www.odfejkuj.info/kolejny-fakenews-dotyczacy-orzeczenia-trybunalu-konstytucyjnego/

oraz związanych z orzeczeniem manipulacjach.

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/pierwszy-kurz-opadl-o-co-chodzi-z-orzeczeniem-trybunalu-konstytucyjnego/>

FARMACEUTA BĘDZIE MÓGŁ ODMÓWIĆ SPRZEDAŻY PREZERWATYW? – TO FAKENEWS

W ostatnim czasie z niesamowitą prędkością rozprzestrzenił się w Internecie fakenews, dotyczący nowelizacji ustawy o zawodzie farmaceuty. Według głośnych doniesień medialnych nowelizacja miałaby wprowadzić klauzule sumienia do aptek. To miałoby skutkować ewentualną odmową sprzedaży środków antykoncepcyjnych przez aptekarza. Te doniesienia nie są prawdą. W tekście nowelizacji nie ma mowy o jakiegokolwiek klauzuli sumienia dla farmaceuty.

W ostatnim czasie niesamowitą popularnością w sieci cieszył się faknews, insynuujący, że w czwartkowej nowelizacji ustawy o zawodzie farmaceuty przyjęto klauzulę sumienia dla aptekarzy, która miałaby przejawiać się w możliwości odmowy sprzedaży prezerwatyw. Źródłem niniejszego fakenews'a jest artykuł opublikowany w internetowej Polityce. Portal wskazywał, że nowelizacja ustawy o zawodzie farmaceuty, zawiera wspomnianą wcześniej klauzulę, która, jeżeli wejdzie w życie, to farmaceuta będzie mógł odmówić sprzedaży środków regulacji poczęć, czyli całej antykoncepcji barierowej (prezerwatyw, plastrów, kapturków, wkładek wewnątrzmacicznych). Temat został natychmiast podchwycony przez influencerów. Zwłaszcza tych obecnych na Instagramie oraz Tik-Toku. Niektóre społeczności (jak na przykład środowisko skupione wokół Grupy Stonewall) zaczęły się organizować w celu wszczęcia tak popularnych w ostatnim czasie protestów, wymierzonych w nieistniejącą klauzulę.

Na Twitterze sprawę skomentował Marek Tomków, wiceprezes Naczelnej Rady Aptekarskiej słowami: „Głupszej rzeczy, niż informacja, że Farmaceuta będzie mógł odmówić wydania przerwy na podstawie Ustawy o zawodzie farmaceuty, dzisiaj nie przeczytacie”

Do trwającego zamętu informacyjnego oficjalnie ustosunkowała się Naczelna Izba Aptekarska: „Prawo odmowy wydania z apteki określonych produktów leczniczych, ściśle reguluje art. 96 ust. 5 ustawy Prawo farmaceutyczne, które jednoznacznie wskazuje na przesłanki jakie mogą kierować farmaceutą lub technikiem farmaceutycznym podczas podejmowania decyzji o odmowie. Należą do nich m.in. sytuacje, w których wydanie produktu może skutkować zagrożeniem zdrowia lub życia pacjenta lub gdy istnieje podejrzenie o zastosowaniu danego preparatu leczniczego w celach pozamedycznych (np. odurzenie pseudoefedryną)”. W dalszej części tekstu Naczelna Izba Aptekarska wyjaśnia, że projekt nowelizacji ustawy o zawodzie farmaceuty, nad którym obecnie trwają prace parlamentarne, rozszerza prawo do odmowy wydania produktu o wyroby medyczne. Dotyczy to wyłącznie szczególnych przypadkach, w których wyroby medyczne mogą być użyte w celach pozamedycznych. „Omawiany projekt ustawy nie zawiera przepisów związanych z tzw. klauzulą sumienia, od wielu lat obowiązującą choćby w ustawie o zawodzie lekarza i lekarza dentystry. Przypisywanie obecnie procedowanym przepisom podobnych rozwiązań jest manipulacją i próbą dyskredytacji projektu ustawy. Zwracamy się więc z prośbą o zaprzestanie publikowania nieprawdziwych i niesprawdzonych informacji.” – kontynuuje Naczelna Izba Aptekarska.

Stanowiska prezentowane przez przedstawicieli Naczelnej Rady Aptekarskiej oraz Naczelnej Izby Aptekarskiej zostały potwierdzone przez Macieja Miłkowskiego, czyli wiceministra zdrowia odpowiedzialnego za nowelizację ustawy o zawodzie farmaceuty.

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/farmaceuta-bedzie-mogl-odmowic-sprzedazy-prezerwatyw-to-fakenews/>

POZOSTAŁE ARTYKUŁY

WERYFIKUJEMY DEZINFORMACJĘ WOKÓŁ TAJEMNICY LEKARSKIEJ

Za sprawą trwającej wciąż epidemii zarówno szpitale, medycyna, jak sami lekarze stali się absolutnym centrum zainteresowania społecznego. Przez ograniczony dostęp do lekarzy pierwszej potrzeby wielu obywateli zaczęło poszukiwać porad prawnych w internecie, a blogi dotyczące medycyny zaczęły cieszyć się jeszcze większym zainteresowaniem.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/weryfikujemy-dezinformacje-wokol-tajemnicy-lekarskiej/>

Korzystając z ogólnego wzmożenia społecznego związanego z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, portal Najwyższy Czas! opublikował artykuł, który sugeruje nieważność orzeczenia. Według autorów artykułu miałyby to wynikać z postawy Krystyny Pawłowicz. Jest to jednak fakenews.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/kolejny-fakenews-dotyczacy-orzeczenia-trybunalu-konstytucyjnego/>

WIĘZIENIE ZA SZERZENIE FAKENEWSÓW

We wrześniu bieżącego roku w Węgrzech doszło do skazania 23 latka na rok więzienia w zawieszeniu do dwóch. Przesłanką do rozpoczęcia procesu karnego był fakenews dotyczący koronawirusa zrobiony oraz rozpowszechniony przez 23 latka.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/wiezienie-za-szerzenie-fakenewsow/>

WYKLUCZENIE POLSKI I WĘGIER Z FUNDUSZU ODBUDOWY TO BLEF. JACEK SARYUSZ-WOLSKI DEMENTUJE FAKE NEWSA OPOZYCJI

Jacek Saryusz Wolski zdementował fake newsa opozycji o możliwości wykluczenia Polski i Węgier z Funduszu Odbudowy. Regulacje unijnych Traktatów dotyczące procedury wzmocnionej współpracy nie pozwalają na takie rozwiązanie.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/wykluczenie-polski-i-wegier-z-funduszu-odbudowy-to-blef-jacek-saryusz-wolski-dementuje-fake-newsa-opozycji/>

RADA GMINY NIE MUSI INDYWIDUALNIE ZAWIADAMIAĆ KAŻDEGO KANDYDATA NA ŁAWNIKA O TERMINIE SESJI

W 2019 r. organ uchwałodawczy jednej z polskich gmin podjął uchwałę dotyczącą wyboru ławnika do miejscowego Sądu Okręgowego na kadencje 2020 – 2023. Jeden z niewybranych z pośród aplikujących do funkcji ławnika złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Bydgoszczy, w którym zarzucił Radzie Gminy niepowiadomienie go o terminie sesji.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/rada-gminy-nie-musi-indywidualnie-zawiadamiac-kazdego-kandydata-na-lawnika-o-terminie-sesji/>

Spółeczeństwo

LECZENIE KORONAWIRUSA W CIENIU CLICKBAITÓW

Portal o2 będący częścią Grupy Wirtualnej Polski swoim clickbait'owym tytułem szerzy fakenews'a dotyczącego nieskuteczności leczenia pacjentów z koronawirusem osoczem ozdrowieńców. Nawet jeżeli poprzez kolejne badania przeprowadzane na większej próbie pacjentów dojdzie do potwierdzenia wniosków zawartych w artykule, to mówią one o organicznej skuteczności metody leczenia osoczem ozdrowieńców, a nie o braku efektów. Ostro brzmiący tytuł jest nieuprawniony i wprowadzający w błąd.

Portal informacyjny wita czytelników nagłówkiem: „Sensacyjne odkrycie. To miał być sposób na COVID-19. Pomylili się?!”, a następnie leadem, z którego wynika, że najnowsze badania prowadzone przez indyjskich naukowców wskazują, że osocze pozyskane od osób, których organizm wygrał walkę z koronawirusem, wbrew powszechnej opinii nie zmniejsza liczby zgonów spowodowanych przez COVID-19, ani nie ochrania pacjentów przed ciężkim przebiegiem choroby. W dalszej części artykułu autorka powołuje się na artykuł wydany w British Medical Journal, w którym został opublikowany artykuł potwierdzający opisane wyżej hipotezy.

Badania zostały przeprowadzane na próbie 464 dorosłych pacjentów umiarkowanie przechodzących przez chorobę. Spośród nich 235 losowo wybranych pacjentów otrzymało terapię osoczem, a 229 pacjentów miało prowadzone standardowe leczenie. Eksperyment wykazał, że u pacjentów, którzy otrzymali przeciwciała, zaobserwowano mniejsze zmęczenie i duszności. Nie było jednak różnicy, jeśli chodzi o ustępowanie gorączki i kaszlu. Odsetek pacjentów, którzy wymagali wentylacji inwazyjnej, nie różnił się między dwiema grupami. 34 pacjentów (15%) leczonych osoczem zmarło, w porównaniu z 31 pacjentami (14%), którzy otrzymali standardową opiekę. Jak autorka dalej wskazuje w swoim artykule: „Eksperci podkreślają, że chociaż jest to jak dotąd największe zakończone badane dot. terapii osoczem, to wciąż jest ono za małe, aby dać jasne odpowiedzi na temat skuteczności tego leczenia.”

Jak zauważają eksperci z PAP: „Po zapoznaniu się z tekstem oraz jego materiałem źródłowym [...], możemy stwierdzić zasadniczą poprawność przedstawionej relacji. Zastrzeżeń przysparza natomiast jego tytuł – zastosowane w nim sformułowania i środki stylistyczne (np. pytajnik połączony z wykrzyknikiem, tryb przypuszczający, wprost pisanie o „sensacji” i „pomyłce”) nie niosą ze sobą kluczowych informacji, a nawet sugerują na wstępie błędne wnioski, podsycając przy tym niepokój. To typowy clickbait.”

Warto zauważyć, że dotychczas mamy do czynienia z jednym badaniem i artykułem na jego podstawie, który doczekał się już sześciu obszernych komentarzy krytycznych ze strony specjalistów (m.in. z Indii, Izraela, Włoch, Brazylii). Komentarze krytyczne wskazują na potencjalne błędy we wnioskowaniu naukowców, a także niedoskonałości i ograniczeniu samego badania. Grupa lekarzy z izraelskiego Kaplan Medical Centre w Rechowot (dr David L. Fisher, dr Alin Pavel, dr Sorcha Mildiner, prof. Stephen Malnick) podważa badanie PLACID na gruncie metodologicznym i wzywa do odrzucenia wprowadzonych przez niego wniosków.

W związku z tym działanie portalu o2 można skwalifikować jako typowy clickbait, natomiast do ostatecznego stwierdzenia skuteczności, lub nieskuteczności leczenia należy poczekać do większej ilości badań.

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/leczenie-koronawirusa-w-cieniu-clickbaitow/>

FAKENEWS WYMIERZONY W OKNO ŻYCIA CARITAS

W związku z budzącym wielkie emocje orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w przestrzeni internetowej celem dezinformacji pojawiły się fotomontaże. Dokładnie taka sytuacja ma miejsce w przypadku ponad 3 800 razy udostępnianej na Facebooku grafiki, pokazującej Okno Życia Caritasu z szyldem: „Nie przyjmujemy noworodków z wadami genetycznymi!!!”.

Powyższy fotomontaż opiera się o fotografię przedstawiającą okno życia radomskiego Caritasu. To nie jest pierwsza sytuacja, gdy Caritas Diecezji Radomskiej stał się celem ataku dezinformacyjnego. Opisany fotomontaż najprawdopodobniej został wykonany jeszcze w roku 2016, gdy napis nad Oknem „Mamo – pozwól mi żyć!”, został zamieniony na „Nie przyjmujemy noworodków z wadami genetycznymi!!! Brak chętnych na adopcję.”. Wtedy ogólnopolski Caritas wydał oficjalne oświadczenie, w którym ustosunkował się do fakenewsu: „W dniu 11.10.2016 w internecie rozpowszechnione zostało zmanipulowane zdjęcie przedstawiające Okno Życia Caritas Radomskiej. Napis „MAMO – pozwól mi żyć” zamieniono na napis „OKNO ŻYCIA – nie przyjmujemy dzieci z wadami genetycznymi!!! – brak chętnych na adopcję”.”

Tym razem ogólnopolski Caritas ustosunkował się do fałszywych informacji na swoim koncie na Twitterze. Profil zamieścił wpis ostrzegający: „przed fałszywymi informacjami i zdjęciami dotyczącymi Okien Życia, szerzącymi nieprawdę, że nie są do nich przyjmowane dzieci z wadami genetycznymi. #OknaŻycia są otwarte dla wszystkich dzieci. W 61 Okna życia opiekę znalazło już 112 dzieci.”

Okno życia

Okno to bezpieczne miejsce, w którym matka może pozostawić anonimowo swoje nowo narodzone dziecko. Okno otwiera się od zewnątrz, jest w nim zamontowane ogrzewanie i wentylacja. Po otwarciu włącza się alarm, który wzywa opiekujące się oknem osoby – najczęściej są to zakonnice. Potem niezwłocznie uruchamiane są procedury medyczno-administracyjne, to znaczy powiadomione zostają pogotowie ratunkowe i sąd rodzinny.

Okna Życia nie zastępują szpitali, gdzie matka może pozostawić noworodka zrzekając się praw rodzicielskich, ale są alternatywą dla porzucenia dziecka na śmietniku i pozbawienia go opieki, zwłaszcza przez matki ukrywające ciążę. Niestety, wciąż zdarzają się przypadki pozostawienia niemowląt w przypadkowych miejscach, gdzie grozi im śmierć z wychłodzenia, dlatego apelujemy o rozpowszechnianie informacji o Oknach. W Okna Życia prowadzonych przez Caritas Polska znaleziono ponad 110 dzieci.

Pełna lista ponad 60 okien życia znajduje się na stronie: www.caritas.pl/projekty/okna-zycia/

Przeczytaj cały artykuł na naszej stronie: <https://odfejkuj.info/fakenews-wymierzony-w-okno-zycia-caritas/>

POZOSTAŁE ARTYKUŁY

W TESCO NIE POWSTANIE ODDZIAŁ ZAKAŹNY – SZPITAL DEMENTUJE FAKE-NEWSA

Informacja o szpitalu polowym dla pacjentów chorych na COVID-19 w hali byłego budynku Tesco w Mielcu, która została rozpowszechniona w sieci jest fake-newsem. Opublikował go jeden z lokalnych mieleckich portali. Fake newsa zdementował Szpital Specjalistyczny w Mielcu, który „nigdy nie planował i nie prowadził działań w tym kierunku”.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/oddzial-zakazny/>

„WYBORCZA” DEMENTUJE FAKE NEWSA, PO CZYM USUWA ARTYKUŁ. GROŹBA STASZEWSKIEGO WAŻNIEJSZA OD PRAWDY

Nie od dziś znana jest działalność Bartosza Staszewskiego pokazująca fałszywy wizerunek Polski za granicą. Aktywista ten zasłynął informowaniem na mediach społecznościowych o nieistniejących „strefach wolnych od LGBT”. Zaskakujący jest jednak fakt, że w prostowanie fake newsów Staszewskiego włączyła się nawet „Gazeta Wyborcza”. Jednak, jak szybko na portalu GW artykuł na krytykujący jego aktywność się pojawił, tak szybko znikł. Być może nie bez znaczenia była tutaj groźba działań ze strony Bartosza Staszewskiego.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/wyborcza-dementuje-fake-newsa-po-czym-usuwa-artykul-grozba-staszewskiego-wazniejsza-od-prawdy/>

UDAWANY UPADEK NA PIKIECIE- MARTA LEMPART PRÓBUJE ZWRÓCIĆ NA SIEBIE UWAGĘ

Dzięki Strajkowi Kobiet wyrosła nagle na jednego z liderów opozycji totalnej. Jej niezbyt bogata do tej pory kariera polityczna nagle niespodziewanie nabrała rozpędu. Kim jest Marta Lempart? Co wiemy o jej przeszłości? Zapraszamy do lektury tekstu.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/wielki-udawany-upadek-czyli-o-wielu-probach-marty-lempart-majacych-na-celu-zwrocenie-uwagi/>

KOLEJNY FAKE NEWS BARTA STASZEWSKIEGO – TYM RAZEM DOTYCZY POLICJI

Aktywista LGBT Bart Staszewski zarzuca tworzenie fake newsów Komendzie Stołecznej Policji. Oskarża policjantów o „wykorzystywanie fake newsa i dezinformacji”, żeby zmienić pogląd społeczeństwa na sprawę zatrzymania fotoreporterki w związku z naruszeniem nietykalności funkcjonariusza. Działacz komentuje i podaje dalej film, tworząc przy tym kolejnego fake newsa.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/kolejny-fake-news-barta-staszewskiego-tym-razem-dotyczy-policji/>

WYPOWIEDŹ O TESTACH, KTÓREJ NIE BYŁO

O testach na koronawirusa napisano już chyba wszystko. Mimo to niektóre portale wciąż powielają podstawowe błędy, myląc testy genowe (PCR) z testami antygenowymi. Testy PCR mają za zadanie wykryć materiał genetyczny koronawirusa w organizmie, natomiast testy antygenowe, co wydają się naturalne – wykrywają antygeny. Czyli o wypowiedzi profesora Flisiaka, której nie było.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/wypowiedz-o-testach-ktorej-nie-bylo/>

INFORMACJA O TYM, ŻE POLICJANCI PRZYŁĄCZYLI SIĘ DO PROTESTU W KRAKOWIE TO FAKE NEWS

Internet obiegła informacja o tym, że rzekomo policjanci w Krakowie mieli opuścić broń i dołączyć do protestujących w trakcie demonstracji przeciwko wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego. News powieliło kilka ogólnopolskich portali internetowych. W rzeczywistości nic takiego nie miało miejsca, a informacja wynika z niezajomości procedur dla policjantów z oddziałów prewencji. Ponadto takie informacje zdementowała krakowska komenda.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/informacja-o-tym-ze-policjanci-przylaczli-sie-do-protestu-w-krakowie-to-fake-news/>

PROTESTY STRAJKU KOBIET NIEGROŹNE EPIDEMIOLOGICZNIE? TO FAKE NEWS

Protestujący przeciw wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego mężczyzna pobił księdza i pojawił się na manifestacji świadomy swojego chorowania na COVID-19. Mężczyzna został zatrzymany w czwartek. Prokuratura Okręgowa w Szczecinie postawiła mu zarzuty. Ponadto dr nauk medycznych Paweł Rajewski informuje o skutkach niezachowywania dystansu przez protestujących, a poseł Katarzyna Lubnauer o problemie dużych skupisk w tramwajach.

Czytaj więcej: <https://odfejkuj.info/protesty-strajku-kobiet-niegrozne-epidemiologicznie-to-fake-news/>

ODFEJKUJ.INFO

ODFEJKUJ

ODFEJKUJ.INFO

Prawno - gospodarczy
portal factcheckingowy

ul. Stefana Jaracza 10/1
00-378 Warszawa

biuro@odfejkuj.info
nr tel. 605 102 307

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji
Obywatelskich na lata 2018 - 2030

IOAC Ośrodek Analiz
Cegielskiego

